

STATSMINISTERIET

Dato: 11/6-2009

Statsminister Lars Løkke Rasmussens svar på spørgsmål nr. 148 (alm. del) stillet af Det Politisk-Økonomiske Udvalg. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Frank Aaen (EL).

Spørgsmål:

”Ministeren bedes redegøre for den statsretlige procedure, der ifølge oplysninger i forbindelse med det seneste statsministerskifte, skal følges ved statsministerskifte i Danmark, herunder de statsretlige procedurer for, hvor hurtigt et statsministerskifte skal finde sted og proceduren for dronningerunde i den forbindelse.”

Svar:

Grundloven indeholder ikke detaljerede regler om den fremgangsmåde, der skal følges i forbindelse med et såkaldt statsministerskifte. Generelt skal den forfatningsretlige regulering heraf ses i sammenhæng med den konkrete situation, herunder de parlamentariske forhold.

Statsministeriet kan med udgangspunkt i den fremgangsmåde, der blev fulgt i forbindelse med udnævnelsen af Lars Løkke Rasmussen som statsminister, oplyse følgende herom:

Den 4. april 2009 blev den siddende statsminister, Anders Fogh Rasmussen, udpeget som NATO's kommende generalsekretær.

Som følge af udpegningen tog statsministeren skridt til at undersøge de parlamentariske muligheder for at danne en ny regering bestående af partierne Venstre og Konservative med Lars Løkke Rasmussen som statsminister.

Statsministeren holdt den 5. april 2009 møder i Statsministeriet med repræsentanter for partierne Venstre, Konservative, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance for at drøfte det forestående statsministerskifte.

Det blev på møderne bekræftet og protokolleret, at en ny regering bestående af Venstre og Konservative med Lars Løkke Rasmussen som statsminister ville have parlamentarisk opbakning fra de ovennævnte partier – der samlet udgør et flertal i Folketinget.

Partierne bekræftede endvidere offentligt deres parlamentariske opbakning i forbindelse med pressedækningen af møderne i Statsministeriet, ligesom Statsministeriet samme dag udsendte pressemeddelelser både før og efter afholdelsen af de omhandlede møder, herunder med oplysning om partiernes meldinger.

Der gennemføres efter praksis ikke en dronningerunde i en situation som den foreliggende.

På denne baggrund anbefalede statsministeren over for Dronningen, at det blev overdraget Lars Løkke Rasmussen at danne en ny regering bestående af repræsentanter for Venstre og Konservative. Samtidig indgav statsministeren sit ministeriums afskedsbegæring. Ved kongelig resolution af 5. april 2009 bifaldt Dronningen afskedsbegæringen.

Før statsministeren gik til Dronningen som anført ovenfor, udsendte Statsministeriet en pressemeddelelse herom med oplysning om blandt andet statsministerens kommende anbefaling til Dronningen.

I overensstemmelse med statsministerens anbefaling indkaldte Dronningen herefter Lars Løkke Rasmussen, der indstillede til Dronningen, at han udnævnes til statsminister, at den siddende statsminister afskediges, og at ministrene fortsat beklæder de dem betroede ministerstillinger. Ved kongelig resolution af 5. april 2009 bifaldt Dronningen indstillingen.

Begge kongelige resolutioner blev samme dag sendt til Folketinget til orientering og kan findes på Statsministeriets hjemmeside (www.stm.dk).

Det er sædvanligt, at dannelsen af en ny regering søges gennemført hurtigst muligt, når den siddende statsminister har indgivet sit ministeriums afskedsbegæring til Dronningen.

Det anførte skal blandt andet ses i lyset af grundlovens § 15, stk. 2, hvoraf det følger, at et ministerium, som har begæret sin afsked, fungerer, indtil et nyt ministerium er udnævnt, og at fungerende ministre i deres embede kun kan foretage sig, hvad der er fornødent til embedsforretningernes uforstyrrede førelse.